

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

**Betreft: Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 november 2018 houdende de uitvoering van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming, wat betreft wijzigingen met betrekking tot het basisondersteuningsbudget
- definitieve goedkeuring**

Bijlagen

- het definitief goed te keuren ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering;
- het advies 68.343/1 van de Raad van State van 22 december 2020.

Met dit besluit wordt een eerste fase uitgevoerd van een engagement uit het regeerakkoord: *“De drie vormen van zorgbudget worden hervormd tot 1 type zorgbudget met 1 uniek inschalingsinstrument (BelRAI). Er wordt daarbij respect opgebracht voor verworven rechten. **Met deze hervorming verdwijnt het concept van basisondersteuningsbudget (BOB) behalve voor de kinderen die recht hebben op dit budget ten gevolge van de zwaarste inschaling in de zorgtoeslag uit het groeipakket.**”*

De rechthebbenden BOB kunnen in drie hoofdcategorieën ingedeeld worden:

- Categorieën die een uitdovend karakter hebben;
- Vrijwillige overstap van niet rechtstreeks toegankelijke hulp (nRTH) van het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH) naar een basisondersteuningsbudget (en rechtstreeks toegankelijke hulp);
- Categorieën met een permanente nieuwe instroom.

Voor de eerste twee categorieën blijft de huidige regeling behouden.

Voor de categorieën met een permanente instroom wordt de bestaande regeling bevroren voor personen met verhoogde kinderbijslag (nu zorgtoeslag). De geplande uitbreiding in 2021 – die ingeschreven was in het huidige besluit - komt er niet voor deze doelgroep.

Voor de personen met een integratietegemoetkoming komt de geplande uitbreiding 2021 er evenmin. Voor deze groep wordt ook de instroom stopgezet. Aangezien de

integratietegemoetkoming een federale bevoegdheid is, moet aanvullende financiering eerder op dat niveau worden ingebracht.

Wie nu al een basisondersteuningsbudget heeft, behoudt echter zijn rechten.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Deze nota heeft betrekking op het beleidsveld Vlaamse Sociale Bescherming.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

De Vlaamse Regering heeft het ontwerp van besluit een tweede keer principieel goedgekeurd op 20 november 2020.

Het advies van de Raad van State dateert van 22 december 2020.

2. INHOUDELIJK

A. SITUERING

Het ontwerp van besluit werd een tweede keer principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 20 november 2020 (VR 2020 2011 DOC.1286/1). Voor de algemene toelichting wordt verwezen naar dat document.

B. BESPREKING VAN HET ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

Op 22 december 2020 bezorgde de Raad van State, afdeling Wetgeving, eerste kamer, het advies 68.343/1 over het ontwerp van besluit. De Raad van State heeft volgende opmerkingen geformuleerd:

- Artikel 94 van het decreet van 18 mei 2018 'houdende de Vlaamse sociale bescherming', dat wordt vermeld in het eerste streepje van de rubriek rechtsgronden, biedt geen rechtsgrond voor artikel 7 van het ontwerp.
- De Vlaamse Regering verlaagt het beschermingsniveau dat geboden wordt door de van toepassing zijnde wetgeving aanzienlijk. De aanzienlijke achteruitgang is niet verantwoord door redenen van algemeen belang.

Wat de eerste opmerking betreft:

De verwijzing naar artikel 94 van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming in de aanhef werd geschrapt.

Wat de tweede opmerking betreft:

In België geldt dat voor alle vormen van zorgaanbod men in beginsel een gebruikersbijdrage (of remgeld) betaalt. Deze eigen bijdrage wordt betaald vanuit het inkomen, in eerste plaats een federale bevoegdheid. De federale overheid is bevoegd om in functie van de reële noden van de gebruiker (inkomensgerelateerd) het inkomen van de gebruiker te vervangen/aan te vullen.

De Vlaamse Gemeenschap voorziet via het Groeipakket, de bijhorende zorgtoeslag en in sommige gevallen een basisondersteuningsbudget aan kinderen en jongeren met een zorgnood. Wanneer deze hier uitstromen kunnen deze personen aanspraak maken op een integratietegemoetkoming.

In het kader van de bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap m.b.t. de ondersteuning van personen met een handicap kiest deze Vlaamse Regering ervoor om haar middelen gericht in te zetten. De Vlaamse Regering heeft voorzien in een substantiële stijging van de betrokken budgetten. Er werd een uitbreidingsbeleid voorzien van 270 miljoen euro, dat vanaf 2021 versneld zal ingezet worden. Daarnaast werd in het VIA 6 afgesloten kaderakkoord bepaald dat vanaf 2021 minimaal 19,5 miljoen euro voor uitbreiding binnen de sector personen met een beperking wordt ingezet, bijkomend op het uitbreidingsbeleid.

De Raad van State vermeldt in haar advies dat de Vlaamse Regering vermag te beoordelen hoe het recht op tegemoetkoming voor de betrokken categorieën van personen met een handicap op de meest adequate wijze kan worden gewaarborgd. De Vlaamse Regering kiest er dus voor om deze middelen in de eerste plaats toe te kennen in de vorm van persoonsvolgende budgetten voor de meest kwetsbare gebruikers met de dringendste vragen aangezien deze op een meer adequate wijze het recht op ondersteuning en tegemoetkoming voor personen met een handicap waarborgen.

Daarnaast breiden we de rechtstreeks toegankelijke component (zorg en dienstverlening in natura) uit: groei binnen gezinszorg, rechtstreeks toegankelijke hulp (RTH), CAW, ... Door in te zetten op persoonsvolgende budgetten, komt er ook heel wat rechtstreeks toegankelijke zorg vrij, gezien een groot aantal personen dan doorstromen naar niet-rechtstreeks toegankelijke hulp. Op deze manier zal een grotere groep personen met een handicap geholpen worden.

De Vlaamse Regering is ervan overtuigd dat deze wijze van besteden een meer effectieve, adequate manier is om tegemoet te komen aan de noden van personen met een handicap.

In plaats van het basisondersteuningsbudget, kiezen we voor persoonsvolgende budgetten, zorg in natura, rechtstreeks toegankelijk voor meer personen met een handicap.

O.i. kunnen de wijzigingen opgenomen in het voorliggende ontwerp van besluit met andere woorden afdoende worden gerechtvaardigd.

C. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Artikel 1 bepaalt dat volgende groepen vanaf 2021 een basisondersteuningsbudget kunnen krijgen:

- de groep die recht heeft op het groeipakket/bijkomende kinderbijslag op basis van 12 punten op de medisch-sociale schaal en die geen beroep doet op niet rechtstreeks toegankelijke hulp;
- de personen die vrijwillig van niet rechtstreeks toegankelijke hulp van het VAPH naar BOB overstappen.

Artikel 2 bepaalt dat de personen aan wie vóór 1 januari 2021 een basisondersteuningsbudget werd

toegekend in het kader van de geleidelijke invoering van het basisondersteuningsbudget, dit basisondersteuningsbudget blijven behouden (verworven rechten).

Artikel 3 brengt een wijziging aan in artikel 638 van het BVR VSB. Punt 1° van artikel 638 verwees naar een bepaling in artikel 233 die met dit besluit opgeheven wordt. Bijgevolg wordt de bepaling in artikel 638, 1° nu voluit uitgeschreven. De bepaling stelt als één van de voorwaarden voor het krijgen van een BOB dat de gebruiker in aanmerking moet komen voor een budget voor niet-rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning.

Artikel 4 schrapt artikel 639 van het BVR VSB. Dit was de overgangsmaatregel voor de groep die vrijwillig kon overstappen van niet rechtstreeks toegankelijke hulp van het VAPH naar het basisondersteuningsbudget. Dit mag als overgangsmaatregel geschrapt worden, nu deze bepaling als definitieve maatregel is opgenomen in artikel 1.

Artikel 5 brengt een wijziging aan in artikel 640 van het BVR VSB. Punt 1° van artikel 640 verwees naar een bepaling in artikel 233 die met dit besluit opgeheven wordt. Bijgevolg wordt de bepaling in artikel 640, 1° nu voluit uitgeschreven.

Artikel 6 bepaalt dat de personen voor wie het recht op een BOB geopend wordt op basis van attest zorgtoeslag/bijkomende kinderbijslag of integratietegemoetkoming vóór 1 januari 2021, dit BOB ook na 2020 blijven behouden (verworven rechten).

Via het nieuwe artikel 1 van dit besluit kunnen nieuwe personen op basis van een attest zorgtoeslag/bijkomende kinderbijslag ook na 2020 een BOB krijgen. Vanaf 2021 kunnen echter geen nieuwe personen meer een BOB ontvangen op basis van een attest integratietegemoetkoming.

Artikel 7 brengt een wijziging aan in artikel 641/1 van het BVR VSB. Punt 1° van artikel 641/1 verwees naar een bepaling in artikel 233 die met dit besluit opgeheven wordt. Bijgevolg wordt de bepaling in artikel 641/1, 1° nu voluit uitgeschreven.

Artikel 8 regelt de inwerkingtreding van dit besluit.

Artikel 9 bepaalt welke minister belast is met de uitvoering van dit besluit.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Dit voorontwerp van BVR beperkt de jaarlijkse groei van de uitgaven voor het BOB.

Indien er op deze manier middelen vrijkomen, zullen deze ingezet worden voor rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning aan personen met een handicap.

B. ESR-TOETS

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Er is geen weerslag.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Er is geen weerslag.

4. VERDER TRAJECT

Bekendmaking in het Belgisch Staatsblad.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar definitieve goedkeuring te hechten aan het bovengenoemd ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering;
2. de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding te belasten met de uitvoering van dit ontwerp van besluit.

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding,

Wouter BEKE